OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY MOSZCZENICA

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Moszczenica

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017, poz. 1405 ze zm.), Wójt Gminy Moszczenica informuje

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Moszczenica.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017, poz. 1405 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu, może po uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a projekt dokumentu dotyczy obszaru jednej gminy.
W związku z powyższym wykonawca projektu, z upoważnienia Wójta Gminy Moszczenica wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi o wyrażenie zgody na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Moszczenica.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi uzgodnili możliwość odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania projektu na środowisko.
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi wydał pozytywne uzgodnienie opinią nr PWIS.NSOZNS.9022.1.476.2017.AM z dnia 22 sierpnia 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, uzgodnieniem nr WOOŚ.411.174.2017.MGw z dnia 7 września 2017 r., po uzupełnieniach, także pozytywnie odniósł się do możliwości odstąpienia od strategicznej oceny.

Zgodnie z art. 48 ust. 3 wskazanej ustawy odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga uzasadnienia zawierającego wskazania uwarunkowań możliwości odstąpienia od strategicznej oceny, o których mowa w art. 49 tejże ustawy.

Charakter działań przewidzianych w dokumencie, w szczególności:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

W nawiązaniu do art. 49 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.) należy stwierdzić, że dokument ten jest dokumentem koncepcyjnym, zawierającym ogólne informacje na temat szeroko pojętej ochrony środowiska w Gminie, tylko częściowo określa szczegółowe ramy realizacji przestrzenne i czasowe.
Wśród dokumentów wymienionych w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko dokument zaliczyć należy do polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jest to kompleksowy program dotyczący kwestii infrastrukturalnych, a pośrednio także przyrodniczych, który zawiera w sobie zbiorcze zagadnienia z zakresu: energetyki, transportu, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, turystyki i wykorzystania terenu. Ze względu na poruszaną w treści szeroką problematykę obejmującą różne komponenty środowiska i różne elementy infrastruktury oraz mając na uwadze, że środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów i relacji, realizacja zapisów tego projektu może potencjalnie mieć wpływ na stan środowiska. Ocenia się jednak, że określone szerokie ramy realizacji (wyłącznie czasowe, przestrzenne, nie techniczne) pozwalają na odstąpienie od opracowania strategicznej oceny, czyli prognozy oddziaływania. W trakcie prowadzenia postępowań dotyczących już konkretnie każdej inwestycji, organ prowadzący postępowanie będzie indywidualnie oceniał konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania, ale już na poziomie karty informacyjnej lub raportu oddziaływania, gdzie zostaną szczegółowo i w odniesieniu do ram realizacji (technicznych, lokalizacyjnych) w zakresie skali, rodzaju i usytuowania ocenione oddziaływania, o ile szczegółowe projekty będą kwalifikować obecnie planowane przedsięwzięcia pod taką procedurę.
Zawarte w Programie rekomendacje co do zasad prowadzenia lokalnej polityki ochrony środowiska nie są wiążące, a jedynie dają władzom Gminy, interesariuszom i potencjalnym inwestorom wskazówkę co do stosowania i podejmowania działań związanych z ochroną środowiska na obszarze gminy w ramach wyznaczonych kierunków działania, celów i projektów. W szczególności, w opracowaniu są wskazane warianty przedsięwzięć, których wykonanie nie jest przesądzone i może zależeć od wielu czynników np. sytuacji gospodarczej jednostki samorządowej, zainteresowania inwestorów, mieszkańców itp. W przedmiotowym opracowaniu nie ustala się warunków dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Projektowany dokument, jako dokument strategiczny, stanowi podstawę do podejmowania dalszych działań w zakresie ochrony środowiska. Odpowiednie kierunki rozwoju zapewniają zrównoważony rozwój Gminy.
Program Rewitalizacji wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć, które stanowią harmonogram realizacji Programu dla Gminy. Są to jednak ogólne ramy czasowe i przestrzenne, często nie dotyczące zakresu inwestycyjnego poszczególnych przedsięwzięć wskazanych w Programie (nie określają skali i rodzaju).

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Dokument dotyczy obszaru w granicach administracyjnych Gminy Moszczenica, spełnia więc warunek projektu dokumentu dotyczącego obszarów w granicach jednej gminy, w zakresie możliwości odstąpienia od strategicznej oceny. Sformułowane w opracowaniu propozycje stanowią część ogólnej strategii Gminy w zakresie ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi dokumentami takimi jak:

- Światowy Program Rozwoju Zrównoważonego „Agenda 21" (1992 r.),
- Traktat Ustanawiający Wspólnoty Europejskiej, Tytuł XX – Współpraca na Rzecz Rozwoju,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Narodowy Plan Rewitalizacji (założenia),
- Krajowa Polityka Miejska 2023,
- Europa 2020 (2010 r.),
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego,
- Strategia Rozwoju Gminy Moszczenica na lata 2014-2020,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Moszczenica na lata 2016-2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wymienione w Programie propozycje działań i kierunki rozwoju są częściowo powiązane z problemami dotyczącymi ochrony środowiska na terenie gminy i mają za zadanie przedstawić możliwości zmniejszenia negatywnego oddziaływania działalności antropogenicznej na terenie jednostki.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Realizacja planowanych działań na rzecz ochrony środowiska, może wpłynąć na poprawę jakości środowiska gminy Moszczenica. Jednym z celów projektowanego dokumentu jest kontynuacja już prowadzonych działań na terenie jednostki, co może przełożyć się na poprawę stanu środowiska przyrodniczego i stać się istotnym czynnikiem wsparcia zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Projekt dokumentu jest opracowany w ścisłej korelacji z unijnymi i krajowymi aktami legislacyjnymi i realizacyjnymi oraz programami strategicznymi, wyznaczającymi już ramy dla strategicznych celów rozwoju Gminy. Dokumenty na szczeblach lokalnym, wojewódzkim, czy krajowym przeszły już strategiczne oceny oddziaływania.
Program Rewitalizacji jest dokumentem, którego głównym celem jest określenie dla Gminy drogi do osiągnięcia celów w zakresie zrównoważonego rozwoju, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, a pośrednio włącza proces rewitalizacji w ochronę środowiska. Odstąpienie od wdrażania zapisów tych dokumentów oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. W przypadku braku realizacji Programu dla Gminy Moszczenica, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska. Brak realizacji Programu przyczyniać się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w środowisku przyrodniczym i społecznym.
Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany Program Rewitalizacji, należy uznać, że środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania zaproponowane w tym dokumencie.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Projekt dokumentu zawiera kierunki działania także o charakterze prośrodowiskowym dotyczące prowadzenia działań mających na celu poprawę stanu środowiska. Tak więc najważniejszymi elementami harmonogramu realizacyjnego są działania w zakresie ochrony powietrza i wód (zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, modernizacja zabudowy, budowa kanalizacji, modernizacja dróg), ochrony zasobów przyrodniczych, przemyślane zagospodarowanie terenów czynnych biologicznie.
Oprócz powyższych inwestycji, działań organizacyjnych i administracyjnych ważnym elementem dla tego obszaru, ze względu na ustanowione formy ochrony przyrody są działania w zakresie ochrony przyrody. W połączeniu z inwestycjami chroniącymi i oczyszczającymi środowisko, a także działaniami organizacyjnymi, nie przewiduje się, że nastąpi pogorszenie stanu form ochrony przyrody, ich zniszczenie bądź fragmentacja i zanik.

<u>Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko, w szczególności:</u>

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

W odniesieniu do art. 49 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.), uchwalenie Programu będzie miało bezpośredni, pozytywny wpływ na środowisko. Przedstawione w opracowaniu możliwości przeprowadzenia przedsięwzięć w zakresie wyznaczonych zadań i projektów na terenie jednostki będą dotyczyć działań, które nie są kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Działania, które będą podejmowane w celu realizacji zapisów często nie wyznaczają ram dla realizacji przedsięwzięć mogących powodować prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla środowiska. Nie przewiduje się również prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych, jak również wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi.
Charakter omawianego dokumentu z założenia jest pośrednio także proekologiczny. Jednak realizacja niektórych zamierzeń, jakkolwiek w skali regionalnej uzasadnionych pod względem ekologicznym, w skali lokalnej może skutkować wystąpieniem chwilowych, negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Zapisy Programu, wykluczają możliwość wzrostu zagrożenia dla wód i ziemi. Działania zapisane w Programie w zakresie ochrony wód będą pozytywnie oddziaływać na środowisko, mimo możliwych negatywnych oddziaływań, które mogą wystąpić na mniejszą skalę, występować raczej lokalnie, w krótkiej skali czasowej, np. na etapie budowy.
Ogólne ustalenia Programu wskazują, że jego realizacja nie powinna wpłynąć na pogorszenie stanu zanieczyszczenia powietrza.
Proces urbanizacji i zagospodarowania terenu prowadzi niezmiennie do zajmowania przez zabudowę i tereny nieprzepuszczalne coraz większych powierzchni, będących dotąd terenami biologicznie czynnymi. Program zapewnia ochronę gleb oraz powierzchni szczególnie cennych pod względem przyrodniczym przez nadmiernym zainwestowaniem, w sposób zrównoważony planując zagospodarowanie terenów.
Na terenie gminy nie planuje się inwestycji, które mogą doprowadzić do wystąpienia poważnej awarii.

Program Rewitalizacji zawiera pośrednio także wiele zapisów dotyczących ochrony i tworzenia nowych terenów zieleni urządzonej. Będzie to skutkować poprawą bioróżnorodności na tym obszarze i ochroną najbardziej cennych pod względem przyrodniczym i edukacyjnym obszarów, wiążąc je z terenami otaczającymi gminę i tworząc w ten sposób zwarte korytarze ekologiczne.
Ogólne zapisy Programu wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione. Program nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom i formom ochrony przyrody. Wszystkie działania proponowane w harmonogramie realizacyjnym Programu mają na celu służyć ochronie przyrody, nawet jeżeli będzie konieczne krótkotrwałe przekształcenie jednego z komponentów środowiska, np. podczas prac inwestycyjnych, budowlanych. Będą one przeprowadzane z uwzględnieniem wszystkich zasad ustawy o ochronie przyrody.
Jedynymi inwestycjami, których realizacja wymaga szczegółowej analizy wpływu na środowisko są przedsięwzięcia związane z podejmowaniem robót budowlanych, mogących naruszać stabilność poszczególnych komponentów środowiska oraz wywoływać uciążliwości odczuwalne dla mieszkańców.
Program Rewitalizacji zawiera również osobne zapisy dotyczące ochrony dziedzictwa materialnego. Działania mające na celu poprawę stanu ogólnego środowiska wpłyną jednak pośrednio także na stan dóbr materialnych.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Należy pamiętać, że działanie na jeden komponent środowiska nie powoduje zmian tylko w tym komponencie. Środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, w którym zmiana jednej części wpływa na inną lub na całość systemu.
Biorąc pod uwagę lokalizację gminy, nie przewiduje się negatywnego transgranicznego (w znaczeniu poza granice kraju) oddziaływania na środowisko. Program nie zawiera zapisów (ani nie stwarza możliwości), w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. W ujęciu ponadregionalnym, wszystkie jednak działania będą miały na celu pozytywnie oddziaływać na jakość powietrza oraz wód, których nie można rozpatrywać w granicach administracyjnych.
Realizacja Programu nie przewiduje skutków czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia takich działań, choć można przypuszczać, że szczegółowe raporty oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji będą wymagać podjęcia takich działań.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Należy zwrócić uwagę, że konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o konkretne dane projektowe i lokalizacyjne na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Na obecnym etapie projektu Programu Rewitalizacji, takich danych często nie można przedstawić, ponieważ jest to dokument ogólny i strategiczny, zawierający ogólne wytyczne dla gminy, określający ogólne ramy przedsięwzięć planowanych do realizacji na tym terenie.
Zapisy Programu odnoszą się pośrednio także do ochrony środowiska. Ochrony tej nie można rozpatrywać bez zwrócenia uwagi na rolę i kondycję człowieka w tym środowisku, co w programie rewitalizacji jest szczególnie ważne, gdyż jest to dokument, który skierowany jest głównie na mieszkańców. Ochrona poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury wpłynie niewątpliwie na zdrowie i bezpieczeństwo człowieka.

Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Terenami o szczególnych właściwościach naturalnych są tereny objęte formami ochrony przyrody, obszary dolinne cieków wodnych, będące siedliskami ważnej w skali regionu fauny i flory.

Obszarami, na których zdiagnozowano przekroczenia standardów jakości środowiska są obszary: powietrze, wody powierzchniowe.

Nawiązując do art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.), nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji założeń ww. dokumentu na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwych na oddziaływania. Nie występuje również zagrożenie przekroczenia standardów jakości środowiska oraz intensywnego wykorzystywania terenu. Nie przewiduje się przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody. Każde działanie inwestycyjne musi jednak uwzględniać ochronę gatunkową fauny, flory i grzybów.
Jak już nadmieniono, projekt nie stanowi koncepcji realizacyjnej oraz nie wyznacza w sposób jednoznaczny skali przedsięwzięć przewidzianych do realizacji. Wszelkie działania zaproponowane w dokumencie stanowią jedynie zapis ogólnych propozycji kierunków działania dla gminy na najbliższe lata, które z kolei mają na celu poprawę środowiska przyrodniczego.
Przeważające skutki pozytywne wiążą się z polepszeniem i utrzymaniem jakości środowiska oraz warunków jego ochrony. W części przypadków (związanych z etapem realizacji danego przedsięwzięcia) mogą to być krótkotrwałe oddziaływania niekorzystne. Ostatecznie jednak, w przypadku osiągania zakładanych celów, wskazuje się na przewagę oddziaływań korzystnie wpływających na funkcjonowanie środowiska i zapewnienie jego odpowiedniej jakości.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Proponowane działania nie wpłyną negatywnie na środowisko przyrodnicze obszaru. Na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody, jednak zlokalizowane są poza wskazanymi obszarami.

Na terenie obszaru Gajkowice, w jego północno-zachodniej części jest użytek ekologiczny Moszczanka, jednak planowane działania nie wpłyną na pogorszenie jego stanu.

Gmina położona jest poza obszarem NATURA 2000, stąd planowane działania nie będą miały znaczącego negatywnego oddziaływania na cele ochrony, przedmioty ochrony i integralność oraz spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Biorąc pod uwagę ww. opinie oraz uwarunkowania określone w art. 49 wyżej cytowanej ustawy odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu.

WÓJT GMINY
MOSZCZENICA
Marcin Piekarek